

Justitiedepartementet

103 33 STOCKHOLM

REMISSVAR (Ju2009/10662/L6)

En reformerad grundlag (SOU 2008:125)

Sveriges Akademikers Centralorganisation har beretts tillfälle att yttra sig över "En reformerad grundlag" (SOU 2008:125). Saco begränsar sitt yttrande till områden som omedelbart berör fackliga frågor eller där synpunkterna följer av uppfattningar som organisationen redovisat i andra sammanhang. Yttrandet har behandlat i Saco:s styrelse.

Utredningen behandlar Riksrevisionen i samband med riksdagens kontrollmakt. Samtidigt pågår en utredning om Riksrevisionen. Utredningen har i sitt delbetänkande pekat på frågan om den kollegiala ledningen av verksamheten, men skjutit behandlingen av denna på framtiden. Saco delar inte denna uppfattning – organisationen anser att det redan nu vore befogat att låta verksamheten ledas av en riksrevisor – men oavsett när frågan löses verkar det onödigt att i grundlag specificera att tre revisorer ska leda arbetet. Det är en detaljeringsgrad som snarast för tankarna till RF 1634.

Saco välkomnar ansträngningar att stärka rättsväsendet genom att reformera förfarandet för utnämning av domare. På en punkt kan det dock finnas skäl till principiell tveksamhet. Utredningen föreslår att de två företrädarna för allmänheten i förslagsnämnden vid utnämning av ordinarie domare ska utses av riksdagen, medan övriga ledamöter förordnas av regeringen efter nominering av domstolarna och Advokatsamfundet. Frågan är hur detta rimmar med regeringsformens diktum att "regeringen styr riket". Utredningen anför ett par andra exempel på att riksdagen utser ledamöter – Riksbankens Jubileumsfond, Statsrådsrövodesnämnden – men dessa organ är knappast lika ingripande i förvaltningen som en sådan förslagsnämnd skulle vara. Det torde krävas starkare skäl för att inte föredra samma konstruktion som för nämnden i övrigt, dvs. regeringen förordnar ledamöterna, även om riksdagen föreslår dem. Den föreslagna ordningen skulle påminna om den ställning riksdagen tog sig under frihetstiden.

Anna Hammar
Samhällspolitiska
avdelningen
08-613 48 20
anna.hammar@saco.se

Sveriges akademikers
centralorganisation
Box 2206
103 15 Stockholm
Besök: Lilla Nygatan 14
Tel växel: 08-613 48 00
Fax: 08-24 77 01
E-post: kansli@saco.se
www.saco.se

Saco välkomnar den föreslagna stärkningen av Lagrådets ställning och resurser.

I samband med behandlingen av kommunernas beskattningsrätt redogör utredningen för de diskussioner som fördes i samband med begränsningarna av beskattningsrätten på 1990-talet. Saco har uppmärksammat den konflikt som kan finnas mellan det kommunala självstyret och de samhällsekonomiska

mål som statsmakterna vill främja. Saco har t.ex. pekat på möjligheten att bygga in incitament till produktivitetökningar i den kommunala verksamheten genom att väga in de externa effekterna av kommunala skatthöjningar/sänkningar i beräkningarna av de statliga bidragen till enskilda kommuner. Utredningen återkommer inte uttryckligen till frågan i sina överväganden, men den tredje paragrafen i kapitlet om kommunerna skulle kunna läsas som ett klargörande av frågan. Om detta är avsikten torde det dock vara angeläget att det framgår av förarbetena.

Remissvar från medlemsförbundet Jusek bilägges.

SVERIGES AKADEMIKERS CENTRALORGANISATION

Anna Ekström

Gunnar Wetterberg